

Aan woordvoerders in de Tweede Kamer voor Economische Zaken en Klimaat

cc:

- de minister en staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
- de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
- de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst
- woordvoerders Tweede Kamer voor Cultuur en voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Amsterdam, 11 mei 2020

Geachte woordvoerders Economische Zaken en Klimaat,

Op 18 mei aanstaande vergadert u in de Tweede Kamer over de tweede en derde incidentele suppletoire begroting inzake 'Noodpakket banen en economie'. Ter voorbereiding op dit debat vragen we niet alleen graag uw aandacht voor ondernemers in de culturele en creatieve sector en de uitdagingen waar zij vanwege de coronacrisis voor staan, maar ook voor waar zij kunnen bijdragen aan het oplossen ervan.

Hoe verdient Nederland over vijftig jaar zijn geld? Niemand die het weet, maar de economische geschiedenis leert dat innovatie nú cruciaal is voor het toekomstige verdienvermogen straks.¹ De culturele en creatieve sector genereert naast eigen producten en diensten vooral ook creatief kapitaal.² Dit creatief kapitaal draagt bij aan onze innovatiekracht, de belangrijkste bron voor economische en maatschappelijke vooruitgang.³ Samen met ICT was de culturele en creatieve sector in de periode 2015 en 2018 bovendien de belangrijkste aanjager van economische groei en werkgelegenheid.⁴

Maar de productie van dat creatief kapitaal dreigt op te drogen vanwege COVID-19. De langdurige beperkingen en de aanpassing aan de 1,5 meter economie (waar mogelijk) kosten werkgelegenheid. De economische schade is niet meer te compenseren.⁵ Sommige sectoren zoals kleine en grote evenementen en festivals worden direct, disproportioneel en langdurig getroffen, omdat ze publieks- en seizoensgericht produceren. Deelsectoren zoals architectuur, mode/textiel en gaming zullen worden getroffen door de komende recessie, waarvan de ernst afhankelijk is van de duur van de beperkende maatregelen. Het effect laat zich voelen op de consumenten- en de zakelijke markt.

Wat de laatste betreft raakt dat direct aan de opdrachtenportefeuille en de werkvoorraad van de creatieve zakelijke dienstverlening⁶ en de reclamemarkt voor de mediaindustrie.⁷ Dit is niet alleen bedreigend voor ons creatieve menselijke kapitaal, maar ook voor de innovatieve kenniseconomie die Nederland is en wil blijven. De sectorale infrastructuur staat onder hoge druk.

¹ [Kansrijk innovatiebeleid: update 2020 | CPB.nl](#)

² Creatieve industrie belangrijker dan gangbare cijfers suggereren, ESB 104(4775), 4 juli 2019

³ CPB, Kansrijk innovatiebeleid - update, mei 2020

⁴ [12 jan '20 Creatieve industrie aanjager van economische groei](#)

⁵ Alleen al goed voor 4,7% BBP en 344.000 banen (inclusief 160.000 zzp'ers)

⁶ In het bijzonder reclame en communicatie, design, architectuur en applied gaming

⁷ Het is een ervaringsfeit dat een recessie zich het eerst manifesteert in een teruglopende advertentiemarkt en een afnemend beroep op zzp'ers en uitzendbureaus.

Een infrastructuur die veel breder is en verder reikt dan de (landelijke) culturele basisinfrastructuur, waar de incidentele suppletoire begroting van OCW in voorziet.

Alleen met een aanvullend steunpakket kan worden voorkomen dat veel creatieve professionals, zzp'ers, makers en werknemers de veelal kleine en kwetsbare bedrijven en de sector noodgedwongen verlaten (uitstroomeffect). Dan kunnen we onze infrastructuur en ons innovatief vermogen behouden!

Wij roepen u daarom op tot het volgende:

- 1. Verleng het bestaande generieke steunpakket en breid de TOGS-regeling uit.**
- 2. Roep een zzp-overbruggingsregeling in het leven.**
- 3. Creëer een schadecompensatieregeling en een garantiefaciliteit voor onverzekerbare risico's getroffen sectoren.**
- 4. Stimuleer (innovatief) publiek opdrachtgeverschap door het vergroten van budgetten en het breder toegankelijk maken van bestaande innovatiestimuleringsregelingen.**
- 5. Stimuleer en match private investeringen in de culturele en creatieve sector en publiek-private samenwerking (PPS).**
- 6. Beïnvloed de vormgeving van een EU-noodsteunpakket voor de culturele en creatieve sector.**

En wij lichten een en ander hierna graag aan u toe.

Ad 1 Verleng het bestaande generieke steunpakket, in casu de TOGS-regeling, en breid deze uit met de in de bijlage opgenomen SBI-codes

Nu de duur van de crisis en het effect op de vrijetijdsindustrie steeds duidelijker worden⁸, dienen ook de steunmaatregelen evenredig met de duur van de beperkende maatregelen en de geleden en te verwachten schade te worden verlengd. Investeringen voor reeds gemaakte producties en projecten kunnen niet worden terugverdiend, met gevolgen voor de hele keten. Sectoren die in de regel een groot publiek bedienen zoals festivals en beurzen zijn door kabinetsmaatregelen gedurende langere tijd uit bedrijf. Verdienmodellen moeten worden herzien.

Auteurs- en naburigrechthebbenden merken niet alleen nú de effecten van de coronacrisis omdat opdrachten en optredens niet doorgaan. Uit onderzoek van Buma/Stemra en Sena blijkt dat inkomsten uit auteursrechten die zij volgend jaar zouden ontvangen grotendeels verdampt zijn. Dat betekent volgend jaar voor hen niet alleen een terugval in inkomsten, maar ook het wegvallen van de ruimte voor investering in nieuwe producties en innovatie.⁹

Maatregelen om banen te behouden (NOW) sorteren onvoldoende effect in een sector die draait op netwerken van kleinschalige bedrijvigheid. Bijna de helft van al het werk wordt vervuld door 160.000 zzp'ers.¹⁰ Voor behoud van werkgelegenheid en om inkomens van zzp'ers op peil te houden zouden deze kosten (maar ook die van DGA's) via de NOW gedekt moeten worden.

⁸ [Geen sector ontkomt aan het coronavirus - Insights ABN AMRO](#)
[Dutch economy to contract this year more than in 2009 – Q&A RaboResearch](#)

⁹ [Muziekprofessionals lopen 80% inkomen mis, blijkt uit onderzoek Buma/Stemra en Sena](#)

¹⁰ Monitor Creatieve Industrie 2019 (figuur 2.4) [Nederland Top-10 steden Creatieve bedrijven en beroepen](#)

Om uitval en een langdurige maatschappelijke en economische desinvestering te voorkomen is het tenminste noodzakelijk om deze creatieve bedrijven beter in aanmerking te laten komen voor de noodsteunmaatregelen zoals de TOGS.

De grootste knelpunten bij de TOGS zijn:

- De historisch gegroeide SBI-code-indeling sluit niet goed aan op de praktijk van de creatieve industrie.
- Een aantal SBI-codes wordt niet toegelaten: wij verwijzen u naar het overzicht in de bijlage.
- Niet iedereen kan voldoen aan de vereisten van fysieke bedrijfsinrichting thuis, zoals in de voorwaarden is vereist: de (soms kapitaalintensieve) studio aan huis (zonder eigen opgang en toilet) is veel voorkomend bij bijvoorbeeld architecten en muzikanten.
- De hoogte van het schadebedrag: creatieve ondernemers houden de vaste lasten vaak beperkt vanwege onzekere omzet, maar huren wel een werkruimte, bijvoorbeeld in een broedplaats.¹¹ Zonder inkomsten drukken de vaste lasten vanwege de geringe inkomsten zwaar.
- De TOGS gaat uit van doorlopende kosten, en houdt onvoldoende rekening met pieken vanwege projecten en seizoenseffecten: soms wordt in een beperkte periode of een specifiek project de jaaromzet verdiend. Deze omzet valt nu weg door de coronacrisis, terwijl de (al gemaakte) kosten het normbedrag van € 4.000 juist weer overstijgen.

Ad 2 Roep een zzp-overbruggingsregeling in het leven

De NOW, TOZO en TOGS zijn vanwege het karakter van de arbeidsmarkt in de sector onvoldoende passend om banen en werkgelegenheid te behouden. Om zelfstandigen in de sector perspectief te bieden bepleiten wij een zzp-overbruggingsregeling als variant op de huidige startersregeling bij het UWV. Creëer als vervolg op de TOZO een faciliteit waarbij met periodiek behoud van minimuminkomen het vrij staat om aanvullend inkomen te verdienen, zonder dat dit leidt tot korting op de uitkering. Een financiële basis ontzorgt en creëert perspectief, waardoor naar verwachting ook minder beroep op de Bbz zal hoeven te worden gedaan.

Ad 3 Creëer een schadecompensatieregeling (stroppenpot) en een garantiefaciliteit voor onverzekerbare risico's voor getroffen sectoren (evenementen, festivals, bioscopen, TV- en filmproductie etc)

Vrije theaterproducenten, goed voor 70% van het theateeraanbod van podia, zitten met een onoverbrugbaar gat vanwege de sluiting van podia.¹² Filmproducties vallen weg, niet alle filmtitels kunnen worden uitgebracht. Promotietours van popmusici: wel kosten, geen opbrengsten. Een reizend theaterfestival kan niet doorgaan waardoor omzet van makers wegvalt.¹³ Creatieve professionals zijn niet alleen toeleveranciers, maar produceren ook zelf en vormen qua volume en kennis een essentiële schakel in culturele en creatieve productieketens.

¹¹ Zie brieven van Dutch Creative Residency Network (DCR Network) en Platform BK-Kunstenbond [Brief aan Ministeries van OCW & EZK en Taskforce Platform Beeldende Kunst](#)

¹² Voorstellingen niet meer worden ingehaald en kunnen investeringen niet meer worden terugverdiend. Deze moeten worden afgeschreven. Volgens opgave branchevereniging VVTP 42 mln. schade.

¹³ Het voorbeeld is de Parade, dat per jaar 300.000 kaartjes verkoopt voor voorstellingen en concerten van 100 vrijwel geheel uit zzp'ers bestaande gezelschappen, collectieven, makers, bands en ensembles.

Zonder terugverdiencapaciteit is lenen zonder kwijtscheldingsperspectief een (te) groot risico. Dat wil zeggen: als men al voor een lening in aanmerking komt, want door de schaal, aard en commercieel belang van banken is een lening vaak niet mogelijk.¹⁴ Een probleem dat ook met de reeds aangekondigde Klein Krediet Corona (KKC) garantieregeling helaas niet wordt opgelost.

Als gevolg van de coronacrisis dreigen aanvankelijk goed verzekerbare risico's ineens onverzekerbaar. Een garantiefaciliteit is onontbeerlijk om het ondernemersrisico tot aanvaardbare proporties terug te brengen.

Ad 4 Stimuleer (innovatief) publiek opdrachtgeverschap door het vergroten van budgetten en het breder toegankelijk maken van bestaande innovatiestimuleringsregelingen

Investeer juist nu in onze toekomst en maak meer budget vrij voor de bestaande innovatiestimuleringsregelingen en maak ze beter inzetbaar voor niet-technologische (sociale) innovatie ten behoeve van de transitie.

- Het instrument Small Business Innovation Research (SBIR) kan worden ingezet door aanbestedende diensten zoals ministeries, uitvoeringsorganisaties en decentrale overheden (waterschappen, provincies en gemeenten). SBIR biedt de kans externe marktpartijen in te zetten om oplossingen te vinden voor overheidsuitdagingen. Vergroot het budget van dit instrument juist ten behoeve van het oplossen van problemen van de publieke sector in de 1,5-meter samenleving.
- De Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT) is belangrijk voor innovatie bij het midden- en kleinbedrijf over regiogrenzen heen. Bovendien stimuleert de MIT betere aansluiting van projecten van het mkb bij de innovatieagenda's van de topsectoren, waaronder die van de creatieve industrie. De regeling is beperkt van omvang, zwaar overtekend en net als veel andere regelingen (WBSO) niet inzetbaar voor niet-technologische innovatie.

Zowel NPO, de publieke omroepen als Netflix en Videoland dienen te worden gestimuleerd om via coproducties te investeren in de Nederlandse audiovisuele sector. Het gesprek zoals gevoerd in uw Kamer vraagt om concrete vervolgstappen.¹⁵ De dotatie van Netflix aan een productiefonds is een mooi Corona-gerelateerd bescheiden begin.¹⁶

Ad 5 Stimuleer en match private investeringen in de culturele en creatieve sector

Wij constateren een steeds grotere bereidheid bij zowel private fondsen als particulieren om financieel bij te dragen of te investeren aan de culturele en creatieve sector. Stimuleer als overheid deze intenties om waar mogelijk met tenminste 50% te matchen en faciliteer publiek-private samenwerkingsvormen met fiscale incentives.

Tijdens de crisis van 2008 heeft de tijdelijke verlaging van het BTW-tarief private opdrachtgevers gestimuleerd bij het verstrekken van opdrachten aan architecten bij het realiseren van nieuwbouw en verbouwingen. Bied ruimte voor herhaling.

¹⁴ o.a. Berenschot en de Raad voor Cultuur wijzen hierop

¹⁵ [Rondetafelgesprek over streamingdiensten en videoplatforms](#)

¹⁶ <https://www.filmfonds.nl/page/8647/netflix-en-nederlands-filmfonds-richten-een-steinfonds-op-voor>

Ad 6 Beïnvloed de vormgeving van een EU-noodsteunpakket voor de culturele en creatieve sector

Adviesbureau McKinsey becijfert dat in Europa maar liefst de helft van alle banen in de 'arts and entertainment' op het spel staat.¹⁷ Een Europees fonds biedt net als eventuele Europese steunmaatregelen ook kansen voor de Nederlandse culturele en creatieve sector. Dit belang moet actief worden bewaakt en de mogelijkheden maximaal benut.

Tot slot

De culturele en creatieve sector is blij met de door het kabinet op 15 april jl. toegezegde incidentele bedrag van € 300 miljoen voor steun voor de culturele sector. Over de bestemming van deze middelen wordt binnen twee weken meer bekend. Nu al is duidelijk dat deze middelen vrijwel geheel worden ingezet voor door het Rijk gesubsidieerde culturele instellingen en fondsen. Het niet-gesubsidieerde deel van de culturele en creatieve sector komt vrijwel niet aanmerking voor dit noodsteunpakket.

De moties die uw Kamer gedurende deze crisis bij herhaling heeft aangenomen zien wij als belangrijke steun voor bovenstaand pleidooi. Net als overigens de steun van publiek en samenleving. Want: 'Je weet pas wat je mist als het het er niet meer is.'

Vanzelfsprekend zijn wij van harte bereid om bovenstaande punten verder toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Marianne Versteegh, marianneversteegh@kunsten92.nl (06 205 39 92 99).

Met vriendelijke groet, namens

Taskforce culturele en creatieve sector

Federatie Creatieve Industrie

Federatie Cultuur

Creatieve Coalitie

Kunsten '92

Erfgoedplatform van Kunsten '92

Jan Zoet, voorzitter

Kunsten '92 is de belangenorganisatie voor de hele kunst-, cultuur, erfgoed- en creatieve sector, met 370 leden uit alle disciplines. Federatie Creatieve Industrie is de belangenbehartiger voor de creatieve industrie (BNA, BNO, DGA, DDD, MODINT, Buma/Stemra, NAPA, NCP, Dupho.). De Federatie Cultuur bundelt de branche- en werkgeversverenigingen in onder meer de podiumkunsten, musea, bibliotheken, centra voor de kunsten, podia en orkesten. Het Erfgoedplatform verenigt een groot aantal organisaties die staan voor de belangen van roerend, onroerend, materieel en immaterieel erfgoed. De creatieve Coalitie verenigt 36 belangen- en beroepsverenigingen van individuele makers en vertegenwoordigt 46.000 creatieve professionals

Z.o.z. Bijlage: Aanvulling SBI-codes TOGS-regeling

¹⁷ Safeguarding Europe's Livelihoods: Mitigating the employment impact of COVID- 19. McKinsey 2020

BIJLAGE Aanvulling SBI-codes TOGS-regeling

58.11 Uitgeverijen van boeken en databanken

Uitgeverijen van boeken hebben een terugval in omzet tot in sommige segmenten van 70% en meer en zijn vergelijkbaar met producenten van film en muziek. Zij investeren in geschreven content waar ze ook voor de continuïteit van het aanbod hebben te zorgen. Ook hier staan ontwikkeling en investeringen in nieuwe content voorop naast vaste lasten van kantoor, personeel en voorraden fysieke boeken.

58.14 Uitgeverijen tijdschrift

Journalisten die hun werkzaamheden verrichten vanuit een onderneming die geregistreerd staat als tijdschriftenuitgeverij. Zij produceren voor kleinere en middelgrote bedrijven uitgaves waarmee deze opdrachtgevende mkb-bedrijven zich op een inhoudelijke wijze presenteren aan (potentiële) klanten en relaties. Door het wegvallen van inkomsten snijden zij, tot nader order, vaak als eerste in deze relatief dure vorm van klantenwerving/-binding. Hetzelfde geldt voor niche-uitgaves voor kleine supergespecialiseerde bedrijfssectoren die draaiden op advertenties.

58.21 Uitgeverijen van computerspellen

Applied game bedrijven werken veelal voor de publieke sector zoals onderwijsinstellingen, politie, gezondheidszorg etc. Bij deze organisaties ontbreekt de capaciteit om tot uitbesteding over te gaan en zal naar verwachting de groep bedrijven met een omzetsdaling meer dan 50% verder groeien, zodra de meeste lopende opdrachten zijn afgerond en er nauwelijks nieuwe projecten kunnen worden geacquireerd.

60.10 Radio-omroepen

Radio-omroepen hebben te maken met sterk terugvallende mediaomzet uit advertenties en hebben doorlopende vaste kosten van software, distributie, afdracht rechten (minimumbedragen) en hardware (studio's) mogelijk aan huis of uitbested, waardoor ze aannemelijke hoge vaste lasten hebben.

61.20 Draadloze telecommunicatie

TV-omroepen hebben te maken met sterk terugvallende mediaomzet uit advertenties en hebben doorlopende vaste kosten van software, distributie, afdracht rechten (minimumbedragen) en hardware (studio's) mogelijk aan huis of uitbested, waardoor ze aannemelijke hoge vaste lasten hebben.

63.91 Persagentschappen

Een aanzienlijk aantal journalisten die (grotere) evenementen, zoals sportwedstrijden, verslaan of daar activiteiten als fotojournalist of camjo vastleggen staat te boek als persagentschap. Zij krijgen in deze maanden bij afwezigheid van evenementen en wedstrijden geen opdrachten (maar zitten wel met apparatuur, auto en/of een bedrijfsruimte/studio).

70.1 Holdings (geen financiële) en conerndiensten binnen eigen concern

DGA's van kleine ondernemingen bestaande uit een persoonlijke holding en een of meerdere werkmaatschappijen komen niet in aanmerking voor NOW terwijl ze wel hun werknemers in dienst moeten houden. Vaak hebben ze een managementfee vanuit de werkmaatschappij en een inkomen uit de holding. òf de managementfee tot een bepaald maximum zou meegenomen moeten worden in een compensatieregeling òf het inkomen van de DGA dient zou meegenomen moeten worden in de NOW. Nu moeten deze ondernemers hun pensioen of buffer voor de toekomst extra aanspreken voor eigen inkomen. Daar waar zij notabene de verstrekkers van werk zijn en net zo hard geraakt worden. Harder nog, want het is hun onderneming die in gevaar komt en daarmee hun levenswerk en toekomst.

71.11 Architecten

De verschillen tussen bureaus zijn groot. Sommige architecten zien hun werk op korte termijn al voor meer dan 50 % wegvallen (commercieel vastgoed, mkb-opdrachten, horeca, culturele, recreatiesector, vervoer etc). Op iets langere termijn (na de zomer) zal naar verwachting de groep bureaus met een omzetzaling meer dan 50% verder groeien, zodra de meeste lopende opdrachten zijn afgerond en er nauwelijks nieuwe projecten kunnen worden geacquireerd in bepaalde deelsectoren.

71.11.2 Interieurarchitecten

Ontwerpers die hun inkomen halen uit opdrachten voor horeca, musea, podia, festivals, beurzen etc. worden nu slachtoffers van slachtoffers, zij zien de opdrachten van bedrijven en overheden uitvallen, stilvallen, uitgesteld worden op het gebied van ontwerp, inrichting, design van interieur en gerelateerde producten en diensten.

74.10 Industrieel ontwerp en vormgeving

74.10.1 Communicatie- en grafisch ontwerp

Ontwerpers die hun inkomen halen uit opdrachten voor musea, podia, festivals, beurzen, horeca, retail, vervoers- en reisbranche etc. hebben of acuut schade ondervonden, of worden na enkele maanden de dupe van de crisis en het onvermijdelijke domino-effect. Velen zijn enigszins vertraagd maar net zo sterk slachtoffer van de coronacrisis en zien hun omzet met 50 % of meer dalen, zo heeft onderzoek inmiddels uitgewezen. Opdrachten van overheden, non profitorganisaties en mkb-bedrijven vallen stil, vallen weg of worden uitgesteld. Dat geldt voor alle ontwerpdisciplines, die vaak ook in samenhang met elkaar functioneren. De situatie lijkt sterk op wat speelt in de fotografie, een categorie die wel is toegevoegd aan de lijst SBI-codes die in aanmerking komen voor TOGS.

74.10.2 Industrieel en productontwerp

Ontwerpers die hun inkomen halen uit opdrachten voor horeca, musea, podia, festivals, beurzen etc. worden nu slachtoffers van slachtoffers, zij zien de opdrachten van bedrijven en overheden uitvallen, stilvallen, uitgesteld worden op het gebied van communicatie, reclame, branding, interieur, producten etc.

74.10.3 Interieur- en ruimtelijk ontwerp

Ontwerpers die hun inkomen halen uit opdrachten voor horeca, musea, podia, festivals, beurzen etc. worden nu slachtoffers van slachtoffers, zij zien de opdrachten van bedrijven en overheden uitvallen, stilvallen, uitgesteld worden op het gebied van communicatie, reclame, branding, interieur, producten etc.

74.90 Overige specialistische zakelijke dienstverlening

Veel bedrijvigheid in de tertiaire sector heeft geen duidelijke branchecode. Zo hebben veel acteurs een agent, die voor hen zakelijke taken, het onderhandelen en afsluiten van contracten en de communicatie met derden verzorgt, geregistreerd onder dit SBI-nummer. Ze verliezen massaal hun omzet, omdat er logischerwijs ook nauwelijks contracten met acteurs worden afgesloten als de podia dicht zijn en filmopnamen nauwelijks mogelijk zijn. Ook in de cultuureducatie heeft een deel een platform/netwerkfunctie, en en biedt projecten aan op scholen die wegvallen.

85.32.2 Educatie

Naar schatting, op basis van een ledenpeiling door de brancheorganisatie, heeft een groep van 30 tot 50 % van de kunsteducatieve organisaties niet de juiste SBI-code om in aanmerking te komen voor de TGOS, terwijl zij dat wél zouden moeten kunnen. Volksuniversiteiten bieden een grote verscheidenheid aan cursussen, van kunstgeschiedenis, fotografie, talen, tot aan computervaardigheden. Velen hebben de code 85.322, 'Educatie', gekozen, of 85599 'Studiebegeleiding, vorming en onderwijs'.

85.59.9 Studiebegeleiding, vorming en onderwijs

Volksuniversiteiten bieden een grote verscheidenheid aan cursussen, van kunstgeschiedenis, fotografie, talen, tot aan computervaardigheden. Deze organisaties betekenen veel voor de ontwikkeling van de maatschappij, doen dat met weinig subsidie en lage tarieven. Velen hebben de code 85.322, 'Educatie', gekozen, of 85599 'Studiebegeleiding, vorming en onderwijs'.

88.99.3 Lokaal welzijnswerk

Centra voor de kunsten die zich richten op kunsteducatie zijn in veel gemeenten gefuseerd met bijvoorbeeld een volksuniversiteit en hebben vaak de code lokaal welzijnswerk gekozen. Het zijn inmiddels vaak private multifunctionele accommodaties. Hun educatieve activiteiten kunnen slechts deels online worden voortgezet. Repetities en uitvoering van de jaarlijkse jeugdtheatervoorstelling en andere showcases en optredens zijn geannuleerd.

90.03 Schrijven en overige scheppende kunst

Creatieve makers zijn vaak zelfstandige ondernemers met dure instrumenten, studio's, werkruimtes in huis en verliezen alle inkomsten uit opdrachten, terwijl de investeringen/uitgaven en ontwikkelingen in en voor nieuwe producties doorgaan. Juist nu men thuis zit en zich voorbereidt op het moment dat de lockdown verminderd wordt. De vaste lasten van zelfproducerende scheppende kunstenaars vallen buiten de boot. En schrijven vereist ook meer dan een pen.